

เทศน์เช้า วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสนุโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมนะ วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันสำคัญใน
พระพุทธศาสนาไม่ใช่วันสำคัญของคุณคน ไม่ใช่วันสำคัญของคน มันเป็นวันสำคัญของ
พระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมนะ ถ้าองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ต้องสอนใครก็ได้ วิมุตติสุขๆ สุขในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
มันล้นหัวใจอยู่แล้ว ถ้าล้นหัวใจอยู่แล้วไม่ต้องสอนใคร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มี
ความสุขใจ

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนามารื้อสัตว์ชนสัตว์ การรื้อสัตว์ชนสัตว์
เพราะการสร้างอำนาจบาปบาปมา การสร้างอำนาจบาปบาปมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย
๑๖ อสงไขย อันนั้นเป็นสังขารเป็นความจริง ถ้าเป็นสังขารเป็นความจริง วันนี้เผยแพร่
พระพุทธศาสนา มา เวลาเผยแพร่พระพุทธศาสนา นี่วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ถ้าวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไม่ใช่วันสำคัญของคุณคน ถ้าไม่ใช่วันสำคัญของคุณคน
เห็นไหม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมๆ วันนี้วันมาฆบูชา เวลาเผยแพร่ธรรมๆ
มา รื้อสัตว์ชนสัตว์ ๑,๒๕๐ องค์เป็นพระอรหันต์เป็นความจริงๆ เป็นประกาศสังขารความจริงใน
พระพุทธศาสนาเราไง วันสำคัญในพระพุทธศาสนา มันมีความสำคัญจริงๆ

พอมีความสำคัญจริงๆ ขึ้นมา รัฐบาลเขาบอกเลย ให้ทำบุญที่วัดใกล้บ้านๆ

การไปทำบุญกุศล ประเพณีวัฒนธรรม เราจะได้วัฒนธรรมของเราขึ้นมา เพราะเรา
ศึกษาใช้ใหม่ วัฒนธรรมมา วัฒนธรรมของชาวพุทธใช้ใหม่ นี่ไง สร้างประเพณีวัฒนธรรมไว้ให้
ฝรั่งมันมาเที่ยว ให้ฝรั่งมันมาดูแล

มนุษย์ มนุษย์ชาวพุทธไง มนุษย์ชาวพุทธเขามีประเพณีวัฒนธรรมแบบนี้ เขามีประเพณี
วัฒนธรรมแบบนี้ไง นี่เราศึกษารวมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราศึกษาในระดับ
ของประเพณีวัฒนธรรม เราศึกษามาด้วยประเพณี เราศึกษามาด้วยทฤษฎีไง

ทฤษฎีๆ ๙ ประโยค ๑๐ ประโยคขึ้นมา ศึกษามาแล้ว ศึกษามาสมาธิก็ไม่รู้จัก ยิ่ง
ภาวนามยปัญญาไม่ต้องพูดถึง ภาวนามยปัญญานี้ไม่ต้องพูดถึง เพราะอะไร เพราะ
พระพุทธศาสนา ศาสนาแห่งปัญญาๆ แล้วปัญญาอะไร

ถ้าปัญญามันเป็นปัญญาความจริง ปัญญาความจริงมันเป็นการยืนยัน วันนี้วัน
มาฆบูชา ๑,๒๕๐ องค์นี่นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอหิภิกขุบวชให้เอง สอนเอง พอ
สอนเองขึ้นมา เวลาเทศน์ธัมมจักขุ ขึ้นมา “พระอัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ พระอัญญาโกณฑ
ัญญะรู้แล้วหนอ”

มันเป็นความซึ่ง ซาบซึ่งน้ำใจของคน คนคนหนึ่งได้ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ค้นคว้าขึ้นมา
ตามความจริงอันนั้น เทศนาว่าการขึ้นมาแล้วมันมีคนทำได้จริง มันมีคนทำได้จริงตามนั้น พอทำ
ได้จริงตามนั้น ด้วยความภูมิใจ “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ” นี่รำพึง เวลาเทศนาว่าการไป

วันนี้วันสำคัญในพระพุทธศาสนา วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนามี
ความสำคัญอยู่แล้ว ไม่มีวันสำคัญของบุคคลหรือ

ไอ้พวกเราไอ้พวกขี้ครอก ทำสิ่งใดไม่เป็นประโยชน์ของเราขึ้นมาได้ ถ้าไม่เป็นประโยชน์
ขึ้นมาได้ ที่เราไปวัดไปวา กัน ไปวัดไปวาไปทำบุญกุศลของเรา ทำบุญกุศลของเราเพื่ออำนาจ
วาสนาของเรา

ถ้าอำนาจวาสนาของเรา ถ้าจิตใจมันเปิดขึ้นมา จิตใจมันเปิดขึ้นมามันขอฟังบ้าง หัวใจ
ขอให้มันได้รับรู้บ้างๆ เวลามันสุขมันทุกข์ขึ้นมา เวลากิเลสมันบีบคั้นหัวใจของคน กิเลสมันบีบ
คั้นหัวใจของคนนะ

นี่ไง ถ้างานของท่าน เห็นไหม ประเพณีวัฒนธรรม ประเพณีวัฒนธรรมมันเป็นอะไรที่เป็น เปลือก ต้นไม้ถ้ามันมีแก่น มันไม่มีอะไรที่ไม่มีเปลือก ต้นไม้เลาะเปลือกมันออก ตายหมดนะ

อะไรที่กับเปลือกมันก็เป็นประเพณีวัฒนธรรมสังคมของเราใช่ไหม สังคมของชาวพุทธ พระพุทธศาสนาเลอะค่ามาก เลอะค่ามากมันแวววาวมาก แวววาวขึ้นมาในสังคมอันนั้นนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบ ธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบพระ เขาถาม ลูกศิษย์ถามองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้ากราบอะไร

“เรากราบธรรม เรากราบธรรม”

สังคมอันนั้นนะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังอสังการนะ มันเลอะค่า เลอะค่านี้ ไง

นี่ไง เวลาพระที่จะไปเผยแผ่ธรรมๆ ไปลาหลวงตาไป

“งานของท่านเสร็จหรือยัง งานของท่าน”

นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนานะ วันนี้วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา วันสำคัญของพระพุทธศาสนาแต่ไม่ใช่วันสำคัญของเรา เพราะเรามันขี้ทุกขขี้ ยาก เรามีแต่กิเลสตัณหาความทะยานอยากบีบคั้นหัวใจของเรา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้กับบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา

อุบาสก อุบาสิกา ฝากไว้ๆ ฝากไว้แล้วก็เขี่ยทิ้ง มันไม่สนใจ มันไม่ค้นคว้า ไม่ ขวนขวาย มันไม่ทำอะไรเลย มันไม่ได้ทำอะไรเลย ไม่ทำอะไรก็ไม่ได้อะไรไป ถ้าว่างๆ ว่างๆ เอ็งก็ได้ ว่างๆ ว่างๆ เอ็งได้ขี้ดอยน้ำ เอ็งได้อะไรมา

แต่พระพุทธศาสนานะ ศีล สมาธิ ปัญญา เวลาพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์มาจากไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเทศน์ว่าการมาทั้งนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป ขุดค้นมาทั้งนั้น ไปขุดคุ้ยขึ้นมาจากกิเลส ไปหยิบฉวยมา ลากมาจากกิเลสในใจของเขา

ในใจของเขาไง เขาถึงได้ซาบซึ้งในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันนี้เขากตัญญูกตเวที เขาไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันนี้ไม่ได้นัดไม่ได้หมาย ไม่มีสิ่งใดเลย เขาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพราะอะไร

เพราะหัวใจดวงนั้นไง เพราะสัจจะความจริงอันนั้นไง ถ้าสัจจะความจริงอันนั้น แล้วสัจจะความจริงอันนั้น นี่วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสำคัญจริง ๆ

แต่พวกเราไม่สำคัญหรอก พวกเราไข่มุนุษย์ไข่มุขี้เหม็นไม่มีความสำคัญ ยิ่งสาวกสาวกที่อ้างอิงตัวเองว่ามีความสำคัญ...ไม่สำคัญเลย

ไม่สำคัญเพราะว่า หลวงปู่มั่น วลาหลวงปู่มั่นนะ เวลามาชบวช หลวงตาท่านพูดเอง ท่านลาไปวิเวก หลวงปู่มั่นบอกว่า “ถ้าออกไปคราวนี้มันข้ามมาชะนะ มาชะให้ทำคนเดียวนะ ให้ทำคนเดียว ให้ทำมาชะคนเดียวก็ได้ ไม่ต้องทำมาชะกันในท่ามกลางสงฆ์”

เราบวชใหม่ๆ นะ เราออกวิเวก วันโกนวันพระเนสัชชิก ไม่นอนเลย วันธรรมดาเราก็ภาวนากันอยู่แล้ว ยิ่งวันสำคัญทางพระพุทธศาสนานะ นี่ไง เดินจงกรมถวายพระพุทธ เดินจงกรมถวายพระธรรม เดินจงกรมถวายพระสงฆ์

หลวงปู่ขาวเดินจงกรม ๓ เส้น ถวายพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ทั้งๆ ที่ท่านเป็นพระอรหันต์นะ นี่คนจะมีความสำคัญ สำคัญตรงนั้น สำคัญที่เขามีสติเขามีปัญญา แล้วสติปัญญาที่อันละเอียดอ่อน

ไม่ใช่เอาบุญมาหลอกหลอกกัน นี่ไง “เขียนเสือให้วัวกลัวๆ”

ไม่ต้องเขียน มึงไม่เคยเห็นหรอก วัวก็ไม่รู้จัก จะไปเขียนอะไรให้กลัว ไม่ต้องเขียน ตายลงนรกหมด ไม่ต้องเขียน มันเป็นความจริงของมันอยู่วันยังค่ำอยู่แล้ว ไม่ต้องเขียนเสือให้วัวกลัว

นี่ก็เหมือนกัน ความละเอียดอ่อนของมัน ความละเอียดอ่อนของคนที่มีสัจจะมีความจริง เขารื้อค้น เขาชวนชวายของเขา เวลาชวนชวายของเขา เห็นไหม

เรามาวัดมาวา มาวัดมาวา วัดที่เป็นวัดปฏิบัติ ข้อวัตรปฏิบัติ วัดนั้นเป็นวิภวณะ ใ้สิ่งที สัตตะผู้ซื่อ ใ้วัดต่างๆ วัดนั้นมันเป็นประเพณีวัฒนธรรม แต่ใ้เนื้เรามาขีดเส้น ขีดเส้นอารมณ์ ความรู้สึกของเรา ขีดเส้น ไม่ใ้มันข้ามเส้น ถ้าไม่ใ้มันข้ามเส้น นี้ใ้ เริ่มปฏิบัติแล้ว

ถ้าเริ่มปฏิบัติ เวลาเข้าไปสัปปายะ ๔ ทีไหนทีเป็นสัปปายะ พอเป็นสัปปายะแล้วเขา สงวนรักษา เราสงวนรักษา เราเคารพในสถานที่ คนถ้าคนทีเป็นคุณงามความดีเขาเคารพตัวเขาเอง เขาเคารพตัวเขาเอง เขาก็ต้องเคารพกติกา เขาจะเคารพสถานที่นั้น

ในสถานที่นี้ทีเป็นสถานที่ของผู้ทรงศีล ผู้ทรงศีลต้องการความสงบสัจ ผู้ทรงศีลเขา แสงหาอย่างนี้ เราเข้าไปแล้วเนื้เราเคารพสถานที่ เขาก็ไม่ไปก้างขวางคอ ไม่ไปทำให้สถานที่ นั้นมันเป็นที่น่ารังเกียจ นี้ใ้ ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าปัญญามันเกิดขึ้นใ้

งานของท่านเสร็จหรือยัง งานของท่านเสร็จหรือยัง ท่านจะไปเผยแผ่ธรรม เอาอะไรไปเผยแผ่ สมาธิเป็นอย่างไร

ว่างๆ

สมาธิคือจิตหนึ่ง จิตเป็นหนึ่งทีไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น เป็นอิสระในตัวของมันเอง นั้นคือสัมมาสมาธิ ว่างๆ นั้นใครเป็นคนบอกว่าว่าง ใ้ธาตุรู้มันพาดอารมณ์ว่าง เพราะอารมณ์ อย่างอื่นเป็นอารมณ์ทีทุกข์

เราก็บอว่า พระพุทธศาสนาสอนใ้ปล่อยวางใ้ว่าง เราก็สร้างอารมณ์นั้น อารมณ์นั้น อารมณ์ว่าง เพราะมันเป็นตรรกะทีใครๆ ก็คาดหมายได้ แล้วธาตุรู้นั้นก็พาดพิงกับอารมณ์นั้นไว้ แล้วมันบอว่านั้นเป็นสมาธิ...เป็นสอง

คำว่ “เป็นสอง” คือธาตุรู้ ธาตุรู้คือผู้รู้กับอารมณ์รู้ นั้น อารมณ์ว่างๆ ก็คืออารมณ์ทีรู้ ทั้งนั้น

นี้ใ้ มันว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ อะไรของเอ็ง สมาธิก็ไมู้จัก

ถ้าสัมมาสมาธินะ ถ้าทำความสงบของใจๆ เข้ามา จิตนี้เรียกร้องความช่วยเหลือ คนเรา
เกิดมา เกิดมาเป็นชาวพุทธเราภูมิใจกันมาก ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญาๆ กิเลสมันก็
ชอบ มันก็เอาปัญญามาล่อ เฮ้ย! เราไบรต์ สุดยอด...นี่กิเลสทั้งนั้น ความคิดอยู่ใต้กิเลสทั้งนั้น

เพราะธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาท่านสอนนะ โลกีย์ปัญญา
ปัญญาโลกๆ โลกีย์ปัญญา ปัญญาเกิดจากจิตๆ ปัญญาเกิดจากความรู้สึกนึกคิดนี้ เกิดจาก
สัญญาอารมณ์ เกิดจากธาตุรู้นี้แหละ

จิตตมยปัญญา ปัญญาจะมากน้อยขนาดไหน ถ้าขาดการจินตนาการ ขาดการกล้า
หาญขึ้นมา มันไม่มีความสามารถที่จะเจาะเข้าไปนะ

ไก่อตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา นี่ไก่อตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเหมือนไข่ ไข่มันมีเปลือกไข่ทุกใบ ถ้าไม่มีเปลือกไข่มันจะ
เป็นไข่ไปไม่ได้ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ คนเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันมีเปลือกไข่
เปลือกไข่คือสันดานใจ

สันดานของคนๆ บ้าห้าร้อยจำพวก ใครชอบสิ่งใดนั่นคือสันดานของมัน สันดานมันก็
ครอบจิตมันไว้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นไก่อตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา

เราทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบ ถ้าใจมันสงบเข้ามา ไข่ไก่อตัวนั้นมันมีกำลัง
พอหรือไม่ ปากของมัน เท้าของมันสามารถจะเจาะฟองเจาะไข่นั้นได้หรือไม่ มันมีการกระทำ
ของมันนะ ภาวนามยปัญญา ปัญญาที่เกิดจากจิตมันมหัศจรรย์มาก

คนที่ภาวนามาแล้วนะ จะซาบซึ่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงปู่มั่น หลวงปู่
เสาร์ หลวงตาพระมหาบัว ท่านจะกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบแล้วกราบเล่าๆ
กราบแล้วกราบเล่าเพราะอะไรละ

วันนี้วันมาฆบูชา พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์มาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะอะไร ทำไมต้องมาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระอรหันต์มีความสุขแล้วก็มีมีความสุขอยู่โคนไม้ นั่นสิ ทำไมต้องมากราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ท่านกราบแล้วกราบเล่า กราบที่ไม่มีตัวตน แต่จะกราบ ทำไมล่ะ จะกราบ จะกราบ นี่มันกราบด้วยหัวใจอันนั้น มันกราบด้วยความรับรู้อันนั้น มันกราบด้วยหัวใจที่ประเสริฐอันนั้น หัวใจที่ประเสริฐ พระพุทธศาสนามีค่าอย่างนี้

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสำคัญ แต่คนไม่สำคัญ

คนจะสำคัญคนต้องชวนชวายเป็นการกระทำ กระทำให้มันเป็นความจริงของเราขึ้นมา ทีนี้ในป่า ไม้เบญจพรรณมันมาก ไม้แก่น ไม้มีคุณภาพมันน้อย

นี่ก็เหมือนกัน สังคมๆ ของเรานะ ไม่ใช่ทุกคนจะบรรลุนิพพาน ทุกคนจะตรัสรู้ธรรม เป็นไปไม่ได้หรอก เพราะอะไร

เพราะเขาบอกว่า “โถ้ย! อย่าเขียนเสือให้วัวกลัว นรกสวรรค์ไม่มี ชาตินี้ชาติสุดท้าย มีชาติเดียว ไม่มีชาติอื่นแล้ว”

ถ้าชาติสุดท้ายนะ มีชาติเดียวนะ คนเกิดมาต้องเหมือนกันหมด สิทธิเสรีภาพ ประชาธิปไตย พ่อแม่เป็นพ่อแม่คู่เดียวกัน ลูกออกมามันคิดไม่เหมือนกันสักคนหนึ่ง ประชาธิปไตย ก็พ่อแม่คนเดียวกัน ลูกก็ต้องออกมาเหมือนกันสิ

นี่เวรกรรมของมันไง แล้วมันจะให้คิดเหมือนมัน เป็นไปไม่ได้

ผู้ที่มีการศึกษานะ เวลาพ่อแม่มาวัดเขามากราบพระ พ่อแม่เขามาเล่าให้เราฟัง ลูกมันต่อต้าน “กราบทำไมนะทองเหลือง กราบทำไมนะอิฐหินทรายปูน”

แล้วเขาก็พาลูกเขามาหาเราไง เราบอกว่า สิ่งที่คุณ กระพี้ เปลือก ถ้ามันไม่มีสติปัญญา ให้เคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์คืออะไร นี่มันสัญลักษณ์ ทองเหลืองทองแดงเขาไปทำอุตุสภามหาศาล แต่นี่เป็นตัวแทนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราไหว้ถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถึงปัญญาคุณ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วไม่สอนใครก็ได้ พระอรหันต์มีความทุกข์หรือ พระอรหันต์อยากดังหรือ พระอรหันต์อยากให้คนนับถือหรือ ไม่มี ไม่มีหรือก แต่ทำไมท่านทำละ

นี่ด้วยเมตตาของท่าน ด้วยเมตตา ด้วยปัญญาของท่าน ด้วยอำนาจวาสนาบารมีของท่าน แล้วมันได้สร้าง ได้สร้างมา ๒,๐๐๐ กว่าปีนะ อาณาจักรหลายอาณาจักรมากเลยที่นับถือพระพุทธศาสนาที่เป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ แล้วได้ล่มสลายไป ได้ล่มสลายไป ดุสิต บุโรพุทโธสิต ดุศรี วิชัยสิ อาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ของพระพุทธศาสนา มันได้ย่อยสลายไปหลายอาณาจักรแล้ว นั่นมันคืออะไรละ

นี่ไง ที่ว่าสัญลักษณ์ แค่นี้เราสร้างไม่ได้ใช่ไหม เรากราบไม่ได้ใช่ไหม หัวใจของเอ็งทำไมมันปิดไปด้วยกิเลสตัดทอนความทะยานอยากไม่ยอมรับคุณธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย แค่ว่ากราบสัญลักษณ์เพื่อระลึกถึงให้หัวใจได้ชื่นบาน ให้หัวใจเรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เอ็งจะมาคิดมาขวางทำไม

เอ็งมาคิดมาขวางด้วยสติด้วยปัญญาของเอ็งด้วยอวดรู้ว่าไอ้นี้เป็นทองเหลือง ไอ้นี้เป็นอิฐหินทรายปูน

อิฐหินทรายปูนที่เขาไปสร้างเป็นโถส้วมมันก็เป็นที่ใช้ขี้

แต่อิฐหินทรายปูนที่เขาสร้างไว้เป็นสัญลักษณ์ตัวแทนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เราระลึกถึง ให้เรากราบของเรา ให้ได้ความชุ่มชื่นในหัวใจของเรา เห็นไหม

นี่ไง คนเราทุกคนจะเป็นพระอรหันต์ไปหมดเป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ด้วยสันดาน ด้วยจริตนิสัยนี่ไง พันธุกรรมของจิตที่มันได้ตัดแต่งของมันมา มันได้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมา มันได้สร้างเวรสร้างกรรมมา ได้สร้างความบาดหมาง สร้างความอาฆาตมาดร้ายฝังไปในใจนั้นมา ฝังในใจมันเป็นสันดานนั้นมา นี่ไง นี่จริตนิสัยๆ พันธุกรรมของจิตๆ แล้วจะให้มันสะอาดบริสุทธิ์โดยอะไร

โดยมรรคนะ โดยการกระทำของคนคนนั้นนะ แล้วคนคนนั้นมีความรู้สึกนึกคิดแบบนี้ มีความต่อต้านก็คิดขวางอย่างนี้

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งปัญญา ภาวนามยปัญญาคือทวนกระแสกลับเข้าไปในจิตของตน นี่มันเป็นความมหัศจรรย์

พลังงานที่ทวนกระแสกลับ พลังงานที่ย้อนกลับเข้าไปทำลายต้นเหตุมีที่ไหน

มีในพระพุทธศาสนา มีในหัวใจของคน มีในภาวนามยปัญญา นี่ไง เคยเห็นไหม เคยรู้จักไหม บุคคลถึงไม่สำคัญไฉน

ถ้าไม่มีมรรคมีผล สุภัททะจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพานไป “สุภัททะ เธออย่าถามให้มากไปเลย ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล”

ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล เห็นไหม ถ้าในหัวใจเขาไม่มีมรรค เขาจะเป็นผลขึ้นมาได้อย่างไร อย่ามาถามให้เสียเวลา ถ้าเขาไม่เคยรู้ไม่เคยเห็นของเขา

เพราะภาวนามยปัญญามันเกิดอย่างไร ถ้าไม่รู้ไม่เห็นพูดไม่ได้ ที่พูดๆ มาปัญญาโลกๆ ทั้งนั้นนะ ปัญญาแบบศาสตราจารย์ดอกเตอร์นะ โอ้โฮ! ไปเถอะ พูดได้ห้าวันห้าคืน ความรู้เยอะ อธิบายศาสนาให้ โอ้โฮ! ละเอียดลึกซึ้ง แต่ไม่เข้าสู่สัจจะความจริง

นี่ไง ศาสนานี้มหัศจรรย์ ศาสนานี้มีความสำคัญ แต่คนไม่มี

คนที่นั่งแก้วนกงูทองไป ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงจำธรรมวินัยไว้ๆ ทรงจำไว้เพื่อประพฤติปฏิบัติ แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้มันรู้จริงขึ้นมา อย่าเป็นนกแก้วนกงูทอง

ศาสนาที่มันทวนกระแสกลับ ภาวนามยปัญญาที่เข้าไปชำระปฏิสนธิจิต

อารมณ์ความรู้สึกนึกคิดเกิดดับทั้งนั้นนะ จิตใต้สำนึก จิตก่อนสำนึก นี่เรื่องหยาบๆ ทั้งนั้นนะ เวลาเข้าไปสู่สัจจะความจริงมันไปเห็นความมหัศจรรย์อันนั้นมันถึงจะรู้จักความจริงไฉน

วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาแต่ไม่ใช่วันสำคัญของคน เว้นไว้แต่พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ที่ท่านได้ประพฤติปฏิบัติสාරอกคายกิเลสในใจของท่านสิ้นแล้ว

เพราะท่านเป็นพระอรหันต์ จิตใจที่นุ่มนวล จิตใจที่ตั้งงามระลึกถึงบุญคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ระลึกถึงบุญคุณอันนั้น ไม่ได้ดัดไม่ได้หมาย เข้าไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถึงเป็นวันสำคัญของคนจิตใจเป็นธรรม จิตที่เป็นธรรมกับสังฆธรรมนั้นมันจะเข้ากัน

ใจที่เป็นกิเลส เป็นกระพี้ เป็นเหลือบที่ไปเกาะกินศาสนา มาเกาะกิน มาดูคนน้ำจากต้นพระพุทธรักษา

ฉะนั้น ศาสนานี้สำคัญมาก แต่บุคคลไม่สำคัญ เว้นไว้แต่บุคคลที่ใจเป็นธรรมแล้วเห็นคุณธรรม เห็นเมตตาธรรม เห็นความเป็นไปขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คนคนนั้นถึงจะมีความสำคัญ เอวัง